

ABA-NOVÁK

www.aba-novak.hu

MODEM Modern és Kortárs Művészeti Központ | 4026 Debrecen, Baltazár Dezső tér 1.
(52) 525-018 | modem@modemart.hu | www.modemart.hu

A kiállítás főtamogatója: **Raiffeisen BANK**

Támogatók:

Szervezőpartner:

Médiatámogatók:

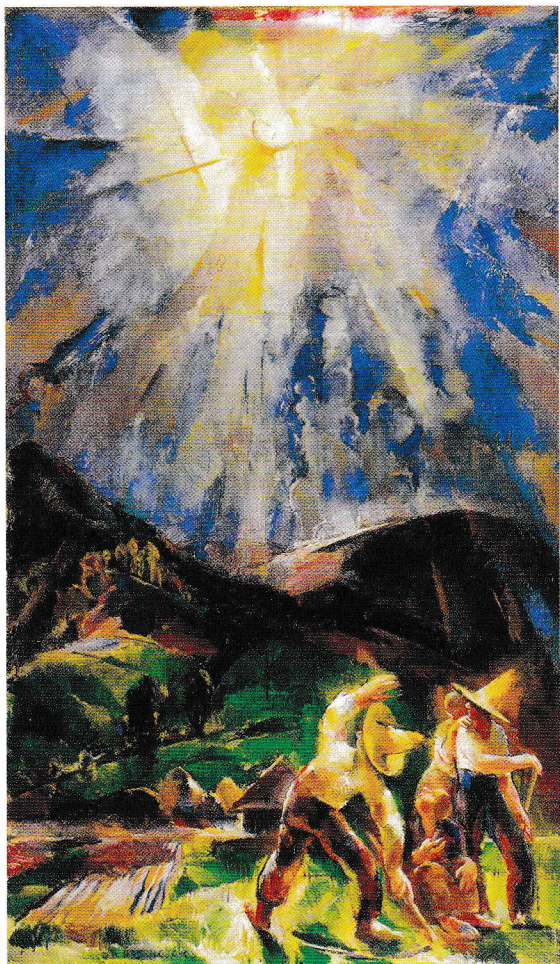

ABA-NOVÁK a barbár zseni

Életmű-kiállítás Debrecenben
2008.04.21.-07.06.

A kiállítás első terme néhány korai, még útkereső, de nagy reményekre jogosító alkotást, majd az induló periódus legjelentősebb darabjait mutatja be. A művészi tanulmányait 1912-ben elkezdő festő a húszas évek elején válik vérbeli művésszé. Egyszerre hatott rá Cézanne és a kubizmus geometrizáló formafelfogása, valamint a korabeli Európán végigsöprő újklasszicista irányzat hagyománytisztelő látásmódja. Az első teremben bemutatott árkádikus aktkompozíciói, szobrászi plaszticitású portréi és grafikai e korszakának legjelentősebb alkotásai közé tartoznak.

Fény, 1926

A kiállítás második nagy egységében a húszas évek közepén festett művek, a zömében Zugligeten és az erdélyi Felsőbányán készült tájbrázolások kaptak helyet. A korszak összefoglaló alkotása, a méretében és hangulatában is monumentalitást sugárzó Fény című kompozíció. A táji háttér és a figurák, a jellegzetes, csúcsos szalmakalapok is az 1925-ös erdélyi utazás emlékét idézik. A második terem intimebb kabinetjében kapott helyet Aba-Novák fiatalkori barátjának, André Kertésznek, a 20. század egyik legjelentősebb fotóművészeinek négy alkotása.

A tárlat következő fejezetében a Somogy megyei Igalon és környékén töltött nyarak művészi termése, fényvel átítatott, színekben pompázó tájak, néhány alakos kompozíció és egy monumentális méretű, fürdőzőket bemutató festmény sorakozik a falakon.

Aba-Novák 1929-ben elnyert római ösztöndíja, az itáliai tanulmányutak elementáris élményei döntő hatást eredményeztek művészi fejlődésében. A sűrű olajfestékről áttért a temperára, s ezzel az új médiummal festette meg olasz témájú táblaképeinek sorát: azúrkék tengeröblöket, középkori városok részleteit és az olasz tájat benépesítő helyiek ízes humorral fűszerezett portréit.

Öböl, 1930

A cirkusz témája már 1927-ben megjelent Aba-Novák festményein, de csak az itáliai tanulmányutat követően vált igazán fontossá. A kiállítás ötödik terme a manézs izgalmas, kétarcú világába enged bepillantást, a festő sajátos, vaskos iróniára hajló művészi optikáján keresztül. Az ötödik termet tagoló kisebb kabinetben Aba-Novák 1935-ös New York-i útján készült akvarellvázlatok idézik meg egy izgalmas utazás élményét.

A tárlat következő nagy egysége az életmű egy hatalmas fejezetét, a monumentális falképek sorozatát tekinti át. Az egyes falképekhez készített vázlatok mellett az elkészült művek vetített fotók segítségével vonulnak fel a látogatók előtt.

Aba-Novák saját, egykori személyes tárgyaival berendezett műterme és néhány kiemelkedő portréfestménye után a kiállítás legnagyobb egységében a festői életmű legtöbb művet tartalmazó szeletét, a szolnoki témájú alkotásokat, az alföldi emberek életét bemutató képeket mutatjuk be. Melléjük tűnnek fel azok a festmények, melyeket Aba-Novák 1935-ös csíkszögödi útjának élményei ihlettek.

A grafikai életműbe bepillantást engedő folyosó után néhány korabeli hamisítvány bemutatása figyelmezteti a látogatókat arra, hogy nem csupán a sikereinek csúcán lévő festő, de az életművét tisztelő utókor is ki volt, s ki van szolgáltatva a csalárd szándékú szélhámosok üzelveinek.

A kiállítás zárásaként képet kaphatunk az Aba-Novák Vilmostal közös utakat járó barátok, többek között Patkó Károly, Szőnyi István, Barcsay Jenő és Fonó Lajos művészetéről és látogatást tehetünk a festő 1930-as évek elején alapított szabadiskolájának egykori növendékeinél.

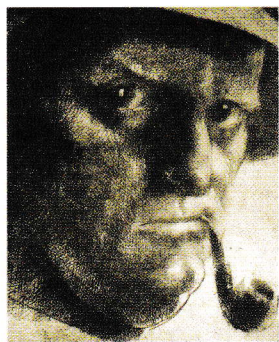
Végül minden vendég átsétálhat az 1937-es párizsi világkiállítás magyar pavilonjának grandiózus főtermén, melynek falait egykor Aba-Novák monumentális freskói, a francia-magyar kapcsolatokat bemutató falkép hatalmas pannói díszítették, s melynek megpillantásakor – közel hét évtizeddel ezelőtt – Picasso elfogódott kérdése, tárlatunk választott mottója elhangzott: „Ki ez a barbár zseni?”

Csángó család III., 1936

Körhinta, 1931

Aba-Novák, a barbár zseni

Csupán negyvenhét évet élt, mégis a magyar festészet történetének egyik legnagyobb életművét alkotta meg. Alig két évtizedes pályája során szinte számolatlanul ontotta a műveket, melyek közül e mostani tárlat több mint másfél száz festményt és közel száz grafikát tár a látogatók elé.

Térzene, 1929 (részlet)

AO-10434-2017,